

Jednota a náprava vztahů

Texty na tento týden

2Tm 4,11; Fm 1,1-25; 2K 10,12-15; Ř 5,8-11; Ef 4,26; Mt 18,15-17

Základní verš

„Jestliže jsme my, Boží nepřátelé, byli s Bohem smířeni smrtí jeho Syna, tím spíše nás smířené zachrání jeho život.“ (Ř 5,10)

Poznali jsme, že dokonce i po Letnicích a po vylití Ducha byly vztahy mezi prvními křesťany občas napjaté. V Novém zákoně nacházíme opakované zmínky o tom, jak se s takovými problémy Kristovi následovníci vypořádali. Principy obsažené v těchto verších mají pro církev velkou hodnotu i dnes. Ukazují, že jestliže se při řešení konfliktů a při snaze zachovat jednotu v Kristu řídíme biblickými principy, je možné najít příznivé řešení.

Tento týden se zaměříme na vztahy, které se podařilo obnovit. Ukážeme si, jaký vliv mají naše mezilidské vztahy na naši jednotu v Kristu. Duch svatý působí tak, aby nás přivedl blíže k Bohu a k sobě navzájem. Jinými slovy, snaží se zlepšit náš vztah k Bohu a také naše vztahy k lidem. Pomáhá bourat bariéry, které nám brání přijít blíže k Bohu a blíže jeden k druhému. Největší projev moci evangelia není to, co církev říká, ale jak církev žije.

„Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (J 13,35) Bez této lásky by celé naše uvažování o jednotě církve vyšlo naprázdno.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Obnovené přátelství

¹⁰Pozdravuje vás můj spoluvězeň Aristarchos a Barnabášův bratranec Marek, o němž jste již dostali pokyny. Až k vám přijde, přijměte ho. ¹¹Také vás zdraví Ježíš zvaný Justus. Jsou to jediní židé, kteří s námi pracují pro království Boží a jsou také mou útěchou. (Ko 4,10.11)

Osobní studium

Pavel a Barnabáš spolupracovali při šíření evangelia. Po nějaké době však mezi nimi vznikl spor o to, zda mohou důvěřovat někomu tak bázlivému, jako byl Jan Marek (Sk 15,36–39). Hlásání evangelia bylo spojeno s určitým rizikem a Jan Marek v jedné chvíli Pavla a Barnabáše opustil a vrátil se domů (Sk 13,13).

„Pavel Marka kvůli jeho útěku hodnotil velmi nepříznivě, a po určitou dobu ho dokonce ostře kritizoval. Barnabáš se však snažil Markovo jednání omlouvat jeho nezkušeností. Báł se, aby Marek neopustil kazatelskou službu, protože věděl, že má vlohy k tomu, aby se stal užitečným Kristovým služebníkem.“ (AA 170; PNL 98.99)

Ačkoli Bůh používal ve své službě všechny tři, vztahy mezi nimi se musely dát do pořádku. Apoštol, který kázal o milosti, potřeboval prokázat milost mladému kazateli, který ho zklamal. Apoštol odpuštění sám potřeboval odpustit. Jan Marek pod vlivem Barnabáše duchovně i osobnostně rostl (Sk 15,39). Nakonec se tato změna dotkla i Pavlova srdce.

Co se z Pavlových listů dozvídáme o Janu Markovi? Jak se změnil vztah Pavla k Janu Markovi?

Ko 4,10.11

2Tm 4,11

Přestože se z těchto textů o Pavlově smíření s Janem Markem dozvídáme spíše jen okrajově, biblická zpráva je jasná. Jan Marek se stal jedním z Pavlových blízkých a důvěryhodných spolupracovníků. Právě tak o něm hovoří ve svém Listu Koloským. Ke konci svého života také Pavel žádá Timotea, aby s sebou přivedl do Říma i Jana Marka, který mu bude „užitečný jako pomocník“ (2Tm 4,11). Mladý kazatel, kterému očividně odpustil, obohacoval Pavlovu službu. Přestože je kdysi oddělila bariéra nepochopení, dokázali nyní spolupracovat při šíření evangelia a být si navzájem oporou. Ať už byl mezi nimi v minulosti jakýkoliv spor a ať už se Pavel cítil v souvislosti se svým předchozím postojem vůči Janu Markovi jakkoli, nyní to už všechno pominulo.

Applikace

Jak se můžeš naučit odpouštět těm, kteří ti ublíží nebo tě zklamou? Proč i přes odpuštění nemusí dojít k úplné obnově předchozího vztahu? A proč to někdy ani není nezbytné?

Nejprve otrok, potom syn

⁸Ačkoli bych ti v Kristu mohl směle nařídít, co máš udělat, ⁹pro lásku raději prosím, já, Pavel, vyslanec a nyní i vězeň Krista Ježíše. ¹⁰Prosím tě za svého syna, kterému jsem dal život ve vězení, Onezima, ¹¹který ti před časem způsobil škodu, ale nyní je tobě i mně k užítku. (Fm 1,8–11)

Osobní studium

Během svého věznění v Římě se apoštol Pavel setkal s Onezimem. Onezimos byl otrok, který utekl z Kolos do Říma. Pavel zjistil, že se s Onezimovým pánem osobně zná. List Filemonovi je Pavlovou osobní iniciativou, kterou se snažil vybudovat přátelství mezi pánem a jeho otrokem. Pavlovi vždy velmi záleželo na vztazích. Apoštol věděl, že poškozené vztahy ničí duchovní růst i jednotu církve. Filemon patřil v Kolosách mezi vedoucí představitele církve. Pokud by ve svém srdci přechovával vůči Onezimovi nenávisť, ovlivnilo by to nejen jeho osobní křesťanské svědectví, ale i svědectví církve nevěřícím.

Přečti si celý **List Filemonovi** (je to 25 veršů). Pokus se najít nejdůležitější principy, které jsou pro obnovu vztahů nezbytné.

Na první pohled se může zdát překvapivé, že Pavel nevystupuje proti zlu otroctví rozhodněji. Pavlova strategie však byla mnohem efektivnější. Evangelium mělo totiž samo o sobě bourat všechny třídní rozdíly (**Ga 3,28; Ko 3,11**).

Pavel poslal Onezima zpět k Filemonovi ne jako otroka, ale jako svého syna a jako Filemonova „milovaného bratra“ v Kristu (**Fm 1,16**).

Pavel věděl, že otroky na útěku čekala beznadějná budoucnost. Neustále nad nimi visela hrozba vězení. Byli odsouzeni k životu v nouzi a bídě, bez naděje na změnu. Ale teď, když se Onezimos stal Filemonovým bratrem v Kristu a změnil se v ochotného spolupracovníka, mohl očekávat lepší budoucnost. U Filemona mohl Onezimos bydlet, jíst a pracovat. Obnova zničeného vztahu mohla do jeho života přinést obrovskou změnu. Stal se z něj „věrný a milovaný bratr“ a Pavlův spolupracovník (**Ko 4,9**). Pavel byl tak zapálený a neoblomný ve své touze po vybudování vztahu přátelství mezi Filemonem a Onezimem, že byl ochoten zaplatit z vlastních prostředků veškerou škodu, kterou kdysi svým útekem Onezimos Filemonovi způsobil.

Aplikace

Které principy pramenící z evangelia ti mohou pomoci napravit to, co negativně ovlivňuje tvoje vztahy s druhými lidmi? Jak tyto principy mohou pomoci v tom, aby nedocházelo k narušení jednoty sboru, jehož jsi součástí?

Duchovní růst a jednota

⁴Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznamená to, že jste lidé světa? ... ⁹Jsme spolupracovníci na Božím díle, a vy jste Boží pole, Boží stavba. ¹⁰Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví. ¹¹Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus. (1K 3,4.9–11)

Osobní studium

Už jsme se zmínili o tom, že sbor v Korintu se nacházel ve velkých problémech. Jaké principy zdůrazňuje Pavel v následujících verších v souvislosti s uzdravením a obnovou, které jsou pro jednotu církve tak důležité?

1K 3,5–11

1K 12,1–11

2K 10,12–15

V uvedených textech apoštol naznačuje principy, které jsou důležité pro zachování a budování jednoty církve. Zdůrazňuje, že Ježíš k dosažení různých cílů souvisejících s posláním církve využívá různých lidí s různými dary. Všichni by však měli při budování Božího království spolupracovat (1K 3,9).

Bůh nás povolává ke spolupráci, nikoliv k soupeření. Každému věřícímu dal Bůh dary, které jsou určeny k vzájemné službě v církvi a zároveň službě lidem mimo církve (1K 12,11). Neexistují velké a malé dary. Všechny jsou pro budování Kristovy církve důležité (1K 12,18–23). Dary, které jsme od Boha obdrželi, nejsou určeny k sobeckému předvádění se. Duch svatý je uděluje k službě šíření evangelia.

Porovnávat se s druhými je nemoudré, protože nás to může vést buď k malomyslnosti, nebo k namyšlenosti. Pokud budeme mít pocit, že ostatní věřící jsou důležitější a jejich dary významnější, může nás to rozladit a odradit od věrného používání darů, které nám Bůh svěřil. A pokud si budeme myslet, že naše práce pro Krista je důležitější než služba ostatních, budeme se cítit namyšleně a pyšně – a to je něco, co by mělo být každému křesťanovi cizí.

Oba postoje ochromují nejen efektivitu naší služby pro Krista, ale i naše vzájemné vztahy. Když však budeme věrně sloužit v oblasti, kterou nám Kristus svěřil, bude nám naše služba přinášet radost a uspokojení. Naše úsilí se bude vzájemně doplňovat a církve bude při budování Kristova království dělat obrovské pokroky.

Aplikace

Umiš si vzpomenout na někoho, komu závidíš nebo jsi záviděl jeho dary? (Není to až tak těžké, že?) Kdy jsi naopak prožíval hrdost na své vlastní dary? Pavel ve svých listech poukazuje na všudypřítomnou realitu hříšného lidstva. Jsme totiž v neustálém ohrožení, že sklouzneme na jednu nebo na druhou stranu. Jak se můžeme naučit nebýt sobectví, a tak pomoci budovat naši jednotu v Kristu?

Odpuštění

²⁰Jsmetedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! ²¹Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5,20.21)

Osobní studium

Co je to vlastně odpuštění? Ospravedlní odpuštění chování člověka, který se vůči nám ošklivě provinil? Závís moje odpuštění na viníkově pokání? Co když si ten, kdo mi ublížil, odpuštění nezaslouží?

Prečti si následující verše. Jak ti pomáhají pochopit podstatu odpuštění, o kterém se v Bibli mluví?

Ř 5,8–11

L 23,31–34

2K 5,20.21

Ef 4,26

Kristus na sebe vzal iniciativu, aby nás se sebou smířil. K pokání nás vede Boží dobrota (Ř 2,4). Kristus za nás zemřel, když jsme byli hříšní. Smíření není výsledkem našeho pokání a vyznání nebo našeho duchovního výkonu. Kristus nás svou smrtí smířil s Bohem, když jsme ještě byli Božími nepřáteli. Na nás je jen to, abychom přijali, co pro nás Kristus vykonal.

Pravdou je, že požehnání nebo odpuštění nemůžeme přijmout, dokud nevyznáme své hříchy. To však neznamená, že teprve naše vyznání vytváří v Božím srdci touhu odpustit. Bůh nám touží odpustit celou dobu. Pokání nám však umožňuje toto odpuštění přijmout (1J 1,9). Pokání je nezbytné ne proto, aby změnilo Boží postoj vůči nám, ale aby změnilo náš postoj k němu. Když dovolíme usvědčující moci Božího Ducha, aby nás přivedla k vyznání a k pokání, změní nás to.

Odpuštění je mimořádně důležité i pro náš vlastní duchovní stav a pro náš růst. Když nejsme ochotni odpustit někomu, kdo se vůči nám provinil (a to dokonce i tehdy, když toho dotýčný nelituje), může to v konečném důsledku přinést více škody nám než tomu viníkovi. Pokud nám někdo ublížil a v nás stále hlodá bolest, protože nechceme odpustit, umožňujeme tomu člověku, aby nám ublížil ještě více. Takové pocity a bolesti jsou v církvi velmi často příčinou napětí a rozdělení. Nevyřešené křivdy mezi členy církve poškozují jednotu Kristova těla. Odpustit znamená přestat druhého člověka odsuzovat, protože Kristus nás osvobodil a neodsuzuje nás. Nic nám nedává právo jednat jinak. Ve vztahu s druhým člověkem můžeme prožít smíření, protože i Kristus nás smířil se sebou, když jsme se vůči němu dopouštěli nepravosti. Můžeme odpustit, protože nám bylo odpuštěno. Můžeme milovat, protože jsme milováni. Odpuštění je volba. Můžeme se rozhodnout odpustit i přesto, jaké postoje má někdo druhý vůči nám a co nám dělá. Takto se projevuje skutečný Ježíšův duch.

Aplikace

Jak ti soustředění na Kristovo odpuštění pomáhá naučit se druhým odpouštět? Proč je odpuštění nedílnou součástí křesťanské zkušenosti?

Obnova jednoty

¹⁵Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra. ¹⁶Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby „ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď“. ¹⁷Jestliže ani je neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. ¹⁸Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 18,15–18)

Osobní studium

O jakých třech krocích řešení konfliktů v mezilidských vztazích mluví Ježíš v úvodních verších? Jak můžeš tyto principy aplikovat do tvé situace nebo do situace ve tvém sborovém společenství?

V uvedených radách Ježíš zdůraznil, aby se konflikty mezi členy církve řešily na půdě sborového společenství a v co nejmenší skupině lidí. Jeho záměrem bylo, aby si dotyčné strany vyřešily svůj problém mezi sebou. Právě proto Ježíš své učedníky povzbuzuje, aby v případě konfliktu řešili věc osobně: „...jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima“ (Mt 18,15). Čím více lidí je zahrnuto do řešení sporu mezi dvěma věřícími, tím více neshod a nepochopení se může objevit. Takový stav může nakonec ovlivnit celé společenství. Lidé mají tendenci postavit se na stranu jednoho nebo druhého a často vidí černobíle situaci, která je ve skutečnosti komplikovaná. Když se však křesťané pokusí řešit své neshody v soukromí a v duchu křesťanské lásky a vzájemného porozumění, vytváří se ovzduší smíření. Právě v takové atmosféře může Duch svatý pomoci oběma stranám v jejich úsilí vyřešit vzniklý problém.

Někdy je však snaha vyřešit konflikt v soukromí bezvýsledná. V takových případech nás Ježíš zve, abychom si přizvali jednoho nebo dva další spoluvěřící. Tento krok má následovat vždy až po neúspěšném prvním kroku. Cílem je přivést lidi k sobě, ne způsobit další odcizení. Lidé, kteří jsou přizváni k řešení konfliktu, se nemají zastávat jedné strany nebo obviňovat druhou stranu. Mají přicházet naplněni soucitem a Kristovou láskou jako poradci a modlitební partneři, aby napomohli k opětovnému sblížení dvou odcizených duchovních sourozenců.

Jsou však i takové případy, kdy snahy o vyřešení problému nefungují. V takových situacích nás Ježíš vede k tomu, abychom problém řešili v církvi. Nemá samozřejmě na mysli přerušení sobotní bohoslužby, aby se začal řešit nějaký konkrétní konflikt. Pokud první dva kroky selžou, nejvhodnějším místem pro předložení sporu je sborový výbor. I zde je třeba mít na paměti, že cílem má být smíření, nikoli obvinění jedné strany a zbavení viny strany druhé.

„Nedovolte, aby hněv přerostl do nenávisti. Nepřipusť, aby rána hnisala a pak praskla otrávenými slovy, která poskvrní mysl poslouchajících. Nedovol, aby zatrpkllost naplňovala tvou a jeho mysl. Jdi za svým bratrem a v pokoře a upřímnosti si s ním o celé věci promluv.“ (GW 499)

Aplikace

Jaké konflikty nebo nedorozumění jsi v poslední době prožil? Jak jsi je řešil? Co bys mohl udělat jinak? Jak bys mohl pomoci spoluvěřícím, mezi nimiž se objevily neshody?

Podněty k zamyšlení

„Jestliže je Kristus trvale přítomen v myslích pracovníků, jestliže je umrtveno všechno sobectví, jestliže mezi nimi není soupeření, žádné sváry o prvenství, jestliže prožívají jednotu a jsou posvěceni, takže je mezi nimi viditelná a hmatatelná vzájemná láska, pak na ně určitě sestoupí děšť Ducha, protože Boží sliby neselhávají ani v jediné čárce, ani v jediném písmenku.“ (1SM 175)

„Pokud chceme v den Páně stát s Kristem, s naším útočištěm a naší pevnou věží, musíme odložit veškerou závist a veškerou snahu o prvenství. Musíme zcela vymýtít kořeny takových nesvatých postojů, aby už nikdy znovu nevyklíčily. Musíme se zcela postavit na Boží stranu.“ (LDE 190)

Náměty k rozhovoru

1. **Přečtěte si text Ko 3,12–17. Uvažujte o vlastnostech, o kterých zde apoštol Pavel píše a o které bychom měli usilovat. Proč jsou tyto vlastnosti základem pro úspěšné řešení všech konfliktů? Jak nám mohou pomoci jednat podle principů, o kterých jsme četli v Mt 18,15–18?**
2. **Proč jsou myšlenky z bodu 1 pro budování jednoty církve tak důležité?**
3. **Když se podíváte na naši církev jako na celek, co je podle vás největším problémem, který nám brání prožívat takovou jednotu, kterou potřebujeme, abychom mohli oslovit celý svět? Je to naše učení a naše věroučné body? Samozřejmě že ne. Vždyť tyto věci nám Bůh svěřil, abychom je hlásali všem. Možná je problém výhradně v nás samých, v našich vzájemných vztazích, v naší malicherné závistí, v našem hašteření, v naší sobeckosti, v naší touze ovládat druhé a vynikat nad nimi. Proč musíme prosit Ducha svatého o moc, která by přinesla změnu a vedla nás ke skutečnému prožívání jednoty v církvi?**

Shrnutí

Poselstvím evangelia Ježíše Krista je uzdravení a změna. Když je prožíváme, pak musí nutně ovlivnit i naše vztahy s druhými lidmi. Bible nám nabízí užitečné principy a příklady, jak můžeme prožívat dobré a blízké vztahy s ostatními – a to i ve světě naplněném hříchem.

Praktický závěr

- ▶ **Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?**

Podněty k modlitbám

- ▶ **Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.**
- ▶ **Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?**
- ▶ **Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.**

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
